

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 63.



ARBEIDSLØNNEN I JORDBRUKET

Driftsåret 1927—1928

(*Salaires des ouvriers agricoles 1927—1928.*)

Utgitt av
DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.



OSLO.

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1928.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VII. (Statistique Officielle de la Norvège, série VII.)

Trykt 1926:

- Nr. 186. Norges handel 1924. (*Commerce.*)
- 187. Skolevesenets tilstand 1923. (*Instruction publique.*)
- 188. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1922. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 189. Norges jernbaner 1924—1925. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 190. Norges telegrafvesen 1924—1925. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 191. Sjømannsforsikringen 1923. Fiskerforsikringen 1923. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 192. Kommunevalgene 1925. (*Élections en 1925 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 193. Forsikringsselskaper 1924. (*Sociétés d'assurances.*)
- 194. Norges industri 1924. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 195. Ulykkesforsikringen 1923. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 196. Alkoholstatistikk 1924—1925. (*Statistique de l'alcool.*)
- 197. Norges postvesen 1925. (*Statistique postale.*)
- 198. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1926/27. (*Finances de l'État.*)
- 199. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1925—26. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1925—1926.*)
- 200. Folkemengdens bevegelse 1923. (*Mouvement de la population.*)

Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII. (Statistique Officielle de la Norvège, série VIII.)

Trykt 1926:

- Nr. 1. Fattigvesenet 1922, 1923 og 1924. (*Assistance publique.*)
- 2. Meglingsinstitusjonens virksomhet. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1925. (*Entremise publique. Conventions collectives et conflits du travail en 1925.*)
- 3. Norges bergverksdrift 1925. (*Mines et usines.*)
- 4. Norges kommunale finanser 1923—1924. (*Finances des communes.*)
- 5. Norges sparebanker 1925. (*Caisse d'épargne.*)
- 6. Folkemengdens bevegelse 1911—1920. Hovedoversikt. (*Aperçu général du mouvement de la population en Norvège pendant les années 1911—1920.*)
- 7. Norges handel 1925. (*Commerce.*)
- 8. Norges fiskerier 1924. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 9. Sykeforsikringen 1925. (*Assurance-maladie.*)
- 10. Skiftevesenet samt Overformynderiene 1923 og 1924. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)

Trykt 1927:

- 11. Norges Brandkasse 1923—1925. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie.*)
- 12. Lønninger 1925—1926. (*Gages et salaires.*)
- 13. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1923. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 14. Forbudsavstemningen 18 oktober 1926. (*Plébiscite du 18 octobre 1926 de la prohibition des spiritueux.*)
- 15. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1927/28. (*Finances de l'État.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 63.



ARBEIDSLØNNEN I JORDBRUKET

Driftsåret 1927—1928

(*Salaires des ouvriers agricoles 1927—1928.*)

Utgitt av
DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.



OSLO.

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1928.

Av Selskapet for Norges Vel er utgitt:

Arbeidslønnen i jordbruket	1915—16 og 1916—17.
— — —	1915—16, 1916—17, 1917—18.
— — —	1915—16—1918—19.
— — —	1915—16—1919—20.
— — —	1919—20—1920—21.
— — —	1921—22.
— — —	1922—23.

Av Det Statistiske Centralbyrå er utgitt:

Arbeidslønnen i jordbruket 1923—24, se Norges Offisielle Statistikk VII.	122
— — — 1924—25, se	—, — VII. 165
— — — 1925—26, se	—, — VII. 199
— — — 1926—27, se	—, — VIII. 33

For tidligere år er Byråets femårlige publikasjoner: Arbeidslønninger 1875, 1880, 1885, 1890, 1900, 1905, 1910 og 1915.

Innhold.

<i>Oversikt.</i>		<i>Side</i>
Årslønn eller månedslønn		2
Dagarbeidere		4
Skogsarbeide		6
<i>Tabeller.</i>		
Tabell 1. Årslønn for tjenere uten annen naturallønn enn kost og losji		8
— 2. Årslønn for fjøsrøktere uten annen naturallønn enn kost og losji		9
— 3. Daglønn i sommerhalvåret for gårdsarbeide på arbeids- giverens kost		10
— 4. Daglønn i sommerhalvåret for gårdsarbeide på egen kost .		11
— 5. Daglønn i vinterhalvåret for gårdsarbeide		12
— 6. Daglønn for gråstensmurere og tømmermannsarbeide . .		13
— 7. Daglønn for grøfting og skogsarbeide		14
— 8A. Kostdagsverdien. Gjennemsnitt for landet		15
— 8B. — Bygdene fylkesvis		15

Table des matières.

	Pages
<i>Aperçu.</i>	
Salaires annuels ou mensuels	2
Journaliers	4
Travaux forestiers	6
<i>Tableaux.</i>	
Tableau 1. Domestiques ayant la table et le logement. Salaires annuels	8
— 2. Garçons d'étable ayant la table et le logement. Salaires annuels	9
— 3. Ouvriers nourris par le patron. Salaires à la journée dans le semestre d'été	10
— 4. Ouvriers nourris à leurs propres frais. Salaires à la journée dans le semestre d'été	11
— 5. Ouvriers. Salaires à la journée dans le semestre d'hiver .	12
— 6. Terrassiers et charpentiers. Salaires à la journée . . .	13
— 7. Fossoyeurs et ouvriers forestiers. Salaires à la journée .	14
— 8 A. La valeur de la nourriture de chaque jour. La moyenne dans la campagne	15
— 8 B. — Comm. rur. par préfecture	15

Arbeidslønnen i jordbruket 1927—1928.

I. Almindelig oversikt.

Opgavene er innhentet på samme vis som tidligere. Der er for dette driftsår kommet inn i alt 1880 oppgaver, eller gjennemsnittlig ca. 3 pr. herred.

Arbeidslønnen nådde sitt maksimum i 1920/21. De tre følgende år var der nedgang, tilsammen for menn 41 pct. og for kvinner 30 pct. Fra 1923/24 til 1924/25 steg derimot lønningene, med 6 pct. for menn og 5 pct. for kvinner. De tre siste år viser igjen nedgang, fra 1924/25 til 1925/26 med 6 pct. både for menn og kvinner, fra 1925/26 til 1926/27 med 17 pct. for menn og 15 pct. for kvinner, og fra 1926/27 til 1927/28 er den gjennemsnittlige nedgang 13 pct. for menn og 11 pct. for kvinner.

Gjennemsnittlig for rikets bygder stiller arbeidslønnen sig som følger (se tabellen s. 2).

Efter den sterke nedgang de to siste år ligger lønningene nu for menn gjennemsnittlig 57 og for kvinner 47 pct. lavere enn i 1920/21.

Lønningene holder sig altså fremdeles bedre oppe for kvinnene enn for mennene.

Sammenholdt med lønningene i 1915/16 utgjorde de særskilt for menn og kvinner i 1927/28 (1915/16 = 100):

	Menn	Kvinner
Tjenere, årlønn	148	194
Fjørsktere, årlønn	155	213
Daglønn i sommerhalvåret på arbeidsgiverens kost, gjennemsnittlig	144	176
Daglønn i sommerhalvåret på egen kost, gjennemsnittlig	150	170

Det kvinnelige arbeide betales nu relativt meget bedre enn tidligere. Denne forskjell inntrer først i nedgangsårene, etter 1920/21. Stigningen i lønningene, inntil maksimum nåddes i 1920/21, er vel så stor for mennene som for kvinnene, dog er forskjellen i så måte ikke stor. I nedgangsårene har det gått langt sterkere ut over mennenes lønninger.

Nedgangen i lønningene siste år har vært størst på Oplandene og Østlandet. Årlønn for tjenestegutter viser for Oppland 21, for Buskerud 19,

Arbeidslønn 1927/28.

	Utbetalt lønn 1927/28 i kroner		Lønnsnedgang i prosent, driftsåret 1927/28 sammenholdt med			
			1926/27		1920/21	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
<i>Tjenere på arbeidsgiverens kost:</i>						
Hele året	579	391	13	12	57	44
Sommerhalvåret	340	220	14	13	58	45
Vinterhalvåret	243	178	13	13	59	46
<i>Fjørskaktere på arbeidsgiverens kost:</i>						
Sommerhalvåret	402	280	17	15	60	47
Vinterhalvåret	383	259	16	16	60	48
<i>Daglønnere på arbeidsgiverens kost:</i>						
I våronn	3,66	2,31	14	12	58	50
I slåttonn	4,20	2,61	13	10	57	49
I skuronn	3,61	2,46	13	11	59	50
Ellers sommeren	3,82	2,12	13	11	59	49
Gråstensmuring . . . —	5,41	-	13	-	55	-
Tømmermannsarbeide —	5,66	-	12	-	54	-
Almindelig gårdsarbeide vinteren	2,77	1,84	13	9	60	47
<i>Daglønnere på egen kost:</i>						
I våronn	5,43	3,63	13	11	57	49
I slåttonn	5,94	3,90	13	10	56	49
I skuronn	5,38	3,80	13	9	58	49
Ellers sommeren	5,13	3,44	12	10	54	49
Gråstensmuring —	7,27	-	12	-	55	-
Tømmermannsarbeide —	7,53	-	12	-	53	-
Almindelig gårdsårbeide vinteren	4,44	3,06	12	10	57	47
Skogsarbeide	5,08	-	11	-	63	-
Gjennemsnitt	-	-	13	11	57	47

for Hedmark og Vestfold 18, for Østfold 16 og for Akershus 15 pct. nedgang mot gjennemsnittlig for riket 13 pct. Minst er nedgangen i Hordaland med 6 pct. og i Rogaland med 7 pct. Også for tjenestejenter har Oppland, Buskerud og Hedmark den største nedgang, med henholdsvis 21, 20 og 19 pct. mot gjennemsnittlig for riket 12 pct.

1. Års lønn eller månedslønn

hvor der av naturalier kun ydes kost og losji. Herunder er innbefattet tjenestegutter og tjenestejenter, mannlige og kvinnelige fjørskaktere.

Opgavene over tjenestegutters lønn er ikke ganske likeartede for de forskjellige distrikter. De skal egentlig gjelde bare tjenere på full lønn, men

i mange distrikter er der så få slike at oppgavene er angitt å gjelde yngre og mindre øvede folk. På Vestlandet og nordover, helst i kystdistrikturene, forekommer dette forhold mest utpreget. På Østlandet og Oplandene derimot, hvor der forekommer relativt mange tjenestegutter på full lønn, er der kun et fåtall oppgaver som angir lønnen for yngre, ikke fullgode arbeidere. Denne forskjell i oppgavenes art har selvsagt innvirket på tallene. Det må delvis ses i forbindelse hermed at lønnen for tjenestegutter er særlig lav på Vestlandet og i deler av Trøndelagen.

Opgaver over tjenestelønningene er tatt inn i tabell 1. Som det av disse vil ses steg årslønnen for tjenestegutter fra 391 kr. i 1915/16 til 1 355 kr. i 1920/21, gikk så ned til 811 kr. i 1923/24, steg følgende år igjen til 864 kr., og har siden falt til 579 kr. for 1927/28. Setter man lønnen for 1915/16 til 100, utgjorde den for 1927/28 148. Lønnen for vinterhalvåret har for alle år etter 1915/16 stått relativt høyere enn lønnen for sommerhalvåret.

For tjenestejenter var stigningen i lønningene fra 1915/16 til 1920/21 forholdsvis omtrent den samme som for tjenestegutter. I de etterfølgende år derimot har tjenestejentenes lønninger holdt sig bedre opp enn guttenes. Settes således årslønnen for 1915/16 til 100, utgjorde den i 1927/28 194 mot 148 for gutter. Også for tjenestejentene har vinterhalvårets lønn holdt seg bedre opp enn sommerhalvårets.

	Tjenestegutter			Tjenestejenter		
	Hele året	Sommer- halvåret	Vinter- halvåret	Hele året	Sommer- halvåret	Vinter- halvåret
Rikets bygder	100	100	100	100	100	100
Østfold	106	102	105	118	110	120
Akershus	109	104	112	127	119	133
Hedmark	102	99	102	112	105	116
Opland	97	98	100	113	110	119
Buskerud	107	102	105	125	120	126
Vestfold	102	99	101	125	117	129
Telemark	108	103	111	115	111	118
Aust-Agder	119	117	120	118	116	117
Vest-Agder	110	111	107	109	112	103
Rogaland	106	107	103	112	113	112
Hordaland	99	101	102	95	99	92
Sogn og Fjordane . .	92	101	91	95	103	92
Møre	83	85	85	89	89	89
Sør-Trøndelag	88	92	87	86	90	85
Nord-Trøndelag . . .	101	102	98	93	93	89
Nordland	96	91	95	72	73	70
Troms	101	104	96	73	75	72
Finnmark	109	109	112	86	85	82

Det har fremgått av de oplysninger oppgavegiverne har meddelt om de almindelige arbeidsforhold i jordbruksdistrikterne at det om-trent overalt har vært vanskeligere å skaffe kvinnelig enn mannlig arbeids-hjelp til jordbruksdistrikterne. I dette forhold begrunnes visstnok den nevnte foreteelse at tjenestejentenes lønn har holdt sig så meget bedre opp enn guttenes.

Til belysning av tjenerlønnens vekslinger distriktsvis imellem hitsettes foranstående tabell (se side 3), som viser hvorledes lønningene i de enkelte fylker forholder sig til landsgjennomsnittet.

Tjenerlønnen er størst på Østlandet, Oplandene og Sørlandet, lavest på Vestlandet, i Trøndelagen og Nord-Norge. Forholdet er mest utpreget for tjenestejentenes vedkommende.

For fjøsrøktere er der bare kommet inn oppgaver fra 168 herreder for mannlige og fra 340 herreder for kvinnelige fjøsrøktere. Dette henger naturligvis sammen med at det bare er de bedre jordbruksdistrikter med større bruk som benytter leide fjøsrøktere i større utstrekning.

Tilgangen på fjøsrøktere har lenge vært knapp. Dette forhold har gitt sig utslag i lønnsbevegelsen, idet røkternes lønn steg sterkere enn de øvrige tjeneres i årene 1915/16—1920/21; i de etterfølgende år er røkternes lønninger visstnok sunket forholdsvis likeså meget som de øvrige tjenerlønningene, — det siste år endog noget mere, men forskjellen mellom disse to arbeidsformers lønn er fremdeles større enn i 1915/16, nemlig årlønn for mannlige røktere 155 mot tjenestegutters 148, og for kvinnelige røktere 213 mot tjenestejenters 194 (lønningene 1915/16 = 100).

Fjøsrøkternes relative lønninger i de forskjellige distrikter faller i det hele sammen med de øvrige tjeneres. De er størst på Østlandet og Oplandene, minst på Vestlandet, i Trøndelagen og Nord-Norge. Forholdet trer skarpest frem hvad de kvinnelige røktere angår, mens tallene for de mannlige røktere på grunn av det ufullstendige statistiske materiale gir plass for tilfeldige svingninger og i det hele er mindre pålitelige.

For øvrig henvises til tabell 2.

2. Dag arbeidere.

I det utsendte spørreskjema er gjort opmerksom på at hvis der er nogen tydelig forskjell i daglønnen for mere tilfeldige arbeidere (nogen få dagers eller ukers arbeide av gangen på samme sted) og for mere faste arbeidere (flere ukers eller måneders uavbrutt arbeide på samme sted), skal anmerkning herom påføres skjemaet, idet der samtidig opplyses om de oppførte daglønninger gjelder fast eller tilfeldig arbeide. I regelen vil det mere tilfeldige arbeide lønnes litt høiere enn det faste. Fra mange distrikter angis dog at der ingen eller ingen nevneverdig forskjell forekommer i daglønnens størrelse etter arbeidets ulike varighet.

De mere faste dagarbeidere forekommer overveiende i de bedre jordbruksdistrikter, mens de mere tilfeldige arbeidere er forholdsvis tallrike i

egne hvor jordbruks behov for arbeidskraft er mindre fremitredende. Den forholdsvis lave daglønn for Oplandene og Trøndelagen tør således ialfall delvis skyldes den omstendighet at det mere faste dagarbeide her er mere dominerende enn på de fleste andre steder.

Som det fremgår av nedenstående tabell ligger lønningene for dagarbeide i sommerhalvåret forholdsvis lavest for Oplandene og Trøndelagen. Høi daglønn i sommertiden har fylkene Vestfold, Aust- og Vest-Agder, Rogaland og Hordaland. Også Nord-Norge har relativt høi daglønn.

Tjenerlønnens og daglønnens relative høide i de forskjellige distrikter faller, som det fremgår av tabellen, ikke sammen. Årsakene hertil finnes omhandlet i det foregående. (Se for øvrig N.O.S. VII 122 s. 12 flg.)

Lønnssatsene for kvinner utgjør gjennomsnittlig 65 pct. av mennenes; tidligere var procenten lavere. Som før nevnt har kvinnenes lønn holdt sig bedre opp i de senere år enn mennenes. Settes mennenes lønn (på arbeidsgiverens kost) = 100, utgjorde kvinnenes lønn:

	1915—16	1927—28
I våronnen	51,8	63,1
I slattonnen	51,9	62,1
I skuronnen	57,0	68,1
Ellers om sommeren	49,8	63,9
Vinteren	56,4	66,4
Tjenestejenter	51,7	67,5

Bygdene fylkesvis	Relative lønninger			
	Årlønn for tjenere		Daglønn i sommerhalvåret (onnetider og ellers)	
	Gutter	Jenter	Menn	Kvinner
Rikets bygder	100	100	100	100
Østfold	106	118	91	98
Akershus	109	127	86	94
Hedmark	102	112	80	84
Opland	97	113	74	84
Buskerud	107	125	93	93
Vestfold	102	125	106	113
Telemark	108	115	89	94
Aust-Agder	119	118	115	107
Vest-Agder	110	109	130	117
Rogaland	106	112	118	123
Hordaland	99	95	113	111
Sogn og Fjordane	92	95	101	100
Møre	83	89	98	99
Sør-Trøndelag	88	86	86	97
Nord-Trøndelag	101	93	80	85
Nordland	96	72	105	88
Troms	101	73	111	91
Finnmark	109	86	142	127

Det er altså i skuronnen og som tjenere at kvinnenes avlønning kommer mennenes nærmest.

Det aller meste arbeide i landbruket utføres på arbeidsgiverens kost. Dette er praktisk talt i sin helhet tilfelle hvad tjenere angår og i sin alminde-
lighet også med dagarbeidere. Arbeide på egen kost er oftest akkordarbeide,
lite av det øvrige arbeide utføres på egen kost.

Hvilken verdi man tillegger kost og losji vil fremgå ved å sammenholde
opgavene over den lønn som utbetaltes ved arbeide på egen kost og ved arbeide
på arbeidsgiverens kost. Den således fremkomne differens har man her kalt
«k o s t d a g s v e r d i».

Denne omfatter i enkelte tilfelle bare kostens verdi, i andre tillike losji.
Verdien av det siste synes dog ikke å være tillagt synderlig betydning. Årsaken hertil kan blandt annet søkes i den omstendighet at mange arbeidere
på daglønn har eget hjem og ingen direkte økonomisk fordel opnår av å
ha losji hos arbeidsgiveren.

Tabell 8 A angir «kostdagsverdien» for de lønnskategorier for hvilke man
har oppgaver over daglønn på egen kost og på arbeidsgiverens kost. For
1927/28 varierer kostdagsverdien for menn mellom kr. 1,67 og kr. 1,97. For
forrige driftsår var de tilsvarende tall kr. 1,84 og 2,13. Kostdagsverdien
er altså sunket med ca. 10 pct. det siste år. Kostdagsverdien for kvinner
viser en tilsvarende nedgang og ligger ca. 30 pct. under den for menn.

Setter man kostdagsverdien for 1915/16 = 100, utgjorde den i 1920/21
346 og i 1927/28 163 (beregnet alene for menn i sommertiden). De tilsvarende
tall for arbeidslønnen var henholdsvis 346 og 147. Den relative stigning
fra 1915/16 til 1920/21 var altså ganske den samme for kostdagsverdi og
lønn; i de etterfølgende år derimot har kostdagsverdien ikke sunket så sterkt
som lønningene.

Tabell 8 B angir kostdagsverdien fylkesvis. Kostdagsverdien ligger for-
holdsvis høit i Østfold, Akershus, Hedmark, Buskerud, Vestfold, Rogaland
og Hordaland, hvorimot kostdagsverdien er forholdsvis lav i Oppland,
Telemark, Sogn og Fjordane, Møre, Sør-Trøndelag og Nordland.

3. Skogsarbeide.

For skogsarbeide hadde man i disse undersøkelser inntil 1926/27 bare
opgaver over daglønn for skogsarbeide. Disse opgaver er tatt inn i tabell 7.
Settes daglønn for skogsarbeide i vintertiden på egen kost i 1915/16 = 100,
så utgjorde den i 1920/21, da den kulminerte, 371. Siden har nedgangen
vært større enn for gårdsarbeide ellers, så den for 1926/27 ligger bare 38 pct.
over daglønnen i 1915/16.

For de to siste år er dessuten innhentet opgaver over hugstpris pr. m³
tømmer, pr. favn ved og dagbetaling for skogskjøring.

Sammenholdt med opgavene for 1926/27 vil man finne disse opgaver i nedenstående tabell.

	På egen kost											
	I sommerhalvåret						I vinterhalvåret					
	Hugstpris			Skogskjøring (hest og mann)			Hugstpris			Skogskjøring (hest og mann)		
	pr. m ³ tømmer	pr. favn ved	pr. m ³ tømmer	pr. favn ved	pr. m ³ tømmer	pr. favn ved	pr. m ³ tømmer	pr. favn ved	pr. m ³ tømmer	pr. favn ved	pr. m ³ tømmer	pr. favn ved
	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927/28	1926/27	1927/28	1926/27	1927/28	1926/27
Rikets bygder . . .	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
	1,76	2,04	5,50	6,26	8,82	9,94	1,73	2,01	5,43	6,10	8,33	9,27
Østfold	1,75	1,92	4,86	5,28	8,17	9,29	1,71	1,98	4,69	5,07	8,01	8,60
Akershus	1,78	2,00	4,79	5,26	7,85	8,61	1,82	2,02	4,87	5,16	7,50	8,72
Hedmark	1,88	2,11	4,28	5,32	8,59	9,62	1,84	2,08	4,38	5,21	8,18	9,60
Opland	1,81	1,96	4,51	5,11	7,00	8,79	1,76	1,98	4,35	5,17	6,88	8,12
Buskerud	2,02	2,32	5,08	5,86	7,86	8,99	1,96	2,30	5,12	5,79	7,22	8,65
Vestfold	1,69	2,16	5,71	6,38	8,04	9,60	1,79	2,19	5,49	6,05	7,18	8,81
Telemark	1,54	1,87	5,80	6,48	8,07	9,75	1,54	1,84	5,73	6,54	7,94	9,38
Aust-Agder	1,61	1,93	5,86	6,62	9,42	10,76	1,61	1,89	5,80	6,29	8,82	10,05
Vest-Agder	1,82	1,99	6,32	6,66	9,44	10,54	1,75	1,87	6,04	6,34	9,11	9,52
Rogaland	-	-	7,74	8,77	10,07	11,05	-	-	7,85	8,80	8,88	10,24
Hordaland	-	-	9,44	8,39	10,08	10,26	-	-	9,50	8,71	9,30	9,00
Sogn og Fjordane .	-	-	7,75	8,10	9,10	10,00	-	-	6,43	8,29	7,81	8,87
Møre	-	-	5,17	6,28	8,67	9,98	-	-	5,42	6,44	8,55	9,42
Sør-Trøndelag . . .	1,57	2,07	5,61	6,23	8,70	9,39	1,62	1,80	5,64	5,86	8,69	9,30
Nord-Trøndelag . .	1,85	2,25	5,13	6,21	10,18	10,19	1,77	2,19	4,82	6,07	9,33	9,94
Nordland	2,00	-	5,31	6,75	9,45	10,48	1,83	-	5,68	6,75	8,82	9,75
Troms	-	-	5,13	6,10	9,11	10,32	-	-	4,95	5,54	8,00	9,35
Finnmark	-	-	6,00	8,92	10,88	11,83	-	-	6,67	8,25	9,45	11,00

Opgaver over hugstpris for favneved og skogskjøring (mann og hest) er tidligere utarbeidet på grunnlag av opgaver innhentet fra statens skogforvaltere. Disse opgaver er publisert som «Arbeidspriser i skogbruket» og tatt inn i Statistiske Meddelelser (se disse 1926, s. 331). Opgavene fra skogforvalterne gjelder vesentlig skogrikere distrikter med meget statsskog. Grunnlaget for disse to opgaverekker er således så forskjellig at en sammenligning lett vil bli misvisende.

Fra 1926/27 til 1927/28 er der for hugstpris pr. m³ tømmer en nedgang på 13,7 og 13,9 pct., henholdsvis for sommeren og vinteren. For favnevedhugst er nedgangen 12,1 og 11,0 pct. og for hest og mann i skogskjøring 11,3 og 10,1 pct.; dette svarer omtrent til nedgangen for øvrig i arbeidslønnen i jordbruket det siste året.

*

Til nærmere belysning av de almindelige arbeidsforhold ved jordbruket i de forskjellige distrikter ble der i 1925 innhentet en del opgaver som finnes omhandlet i Norges Off. Statistikk VII. 165 s. 7* flg., hvortil henvises.

Det Statistiske Centralbyrå, Oslo 1 juni 1928.

Gunnar Jahn.

S. Skappel.

II. Tabeller.

Tabell 1. Årlønn for tjenere uten annen naturallønn enn
kost og losji.

a. Gjenemsnitt for rikets bygder.

Foruten kost og losji ydes der i kontant lønn:	Tjenestegutter			Tjenestejenter		
	Hele året	Sommer- halvåret	Vinter- halvåret	Hele året	Sommer- halvåret	Vinter- halvåret
Driftsåret 1915—16 . .	391	242	159	202	120	91
— 1916—17 . .	511	310	224	249	144	113
— 1917—18 . .	694	423	307	328	192	153
— 1918—19 . .	963	583	431	450	263	214
— 1919—20 . .	1 201	730	529	613	348	288
— 1920—21 . .	1 355	807	598	703	400	328
— 1921—22 . .	1 120	674	456	640	367	294
— 1922—23 . .	880	525	366	562	318	260
— 1923—24 . .	811	482	348	531	299	247
— 1924—25 . .	864	506	369	552	306	257
— 1925—26 . .	804	479	338	519	291	240
— 1926—27 . .	662	394	278	445	252	205
— 1927—28 . .	579	340	243	391	220	178

Relativ lønnsstigning. Lønnen i driftsåret 1915—16 = 100.

Driftsåret 1915—16 . .	100	100	100	100	100	100
— 1916—17 . .	131	128	141	123	120	124
— 1917—18 . .	177	175	193	162	160	168
— 1918—19 . .	246	241	271	223	219	235
— 1919—20 . .	307	302	333	303	290	316
— 1920—21 . .	347	333	376	348	333	360
— 1921—22 . .	286	279	287	317	306	323
— 1922—23 . .	225	217	230	278	265	286
— 1923—24 . .	207	199	219	263	249	271
— 1924—25 . .	221	209	232	273	255	282
— 1925—26 . .	206	198	213	257	243	264
— 1926—27 . .	169	163	175	220	210	225
— 1927—28 . .	148	140	153	194	183	196

b. Bygdene fylkesvis 1927—28.

Rikets bygder	579	340	243	391	220	178
Østfold	615	348	254	461	241	214
Akershus	632	352	272	498	261	237
Hedmark	593	335	249	437	232	207
Opland	560	334	243	442	242	212
Buskerud	618	348	256	490	264	225
Vestfold	588	338	245	488	258	230
Telemark	623	349	270	450	244	210
Aust-Agder	690	397	292	462	255	209
Vest-Agder	636	376	261	427	246	184
Rogaland	616	363	251	437	248	200
Hordaland	574	343	249	371	217	164
Sogn og Fjordane . . .	530	345	221	371	226	164
Møre	482	290	207	347	195	159
Sør-Trøndelag	510	314	211	336	197	151
Nord-Trøndelag	583	346	238	362	204	159
Nordland	555	309	231	283	161	125
Troms	585	355	234	284	166	128
Finnmark	632	372	273	335	188	146

Tabell 2. Årslønn for fjøsrøktere uten annen naturallønn enn kost og losji.

a. Gjennemsnitt for rikets bygder.

Foruten kost og losji ydes der i kontant lønn:	Mannlige fjøsrøktere			Kvinnelige fjøsrøktere		
	Hele året	Sommer- halvåret	Vinter- halvåret	Hele året	Sommer- halvåret	Vinter- halvåret
Driftsåret 1915—16 . . .	504	262	260	249	137	125
— 1916—17 . . .	517	331	318	328	178	166
— 1917—18 . . .	856	445	437	440	238	229
— 1918—19 . . .	1 298	665	649	626	325	307
— 1919—20 . . .	1 553	787	778	810	432	413
— 1920—21 . . .	1 926	1 015	959	984	532	502
— 1921—22 . . .	1 572	834	779	893	488	449
— 1922—23 . . .	1 271	659	616	809	427	400
— 1923—24 . . .	1 180	598	579	738	397	377
— 1924—25 . . .	1 222	616	595	760	404	381
— 1925—26 . . .	1 146	588	556	726	385	361
— 1926—27 . . .	930	486	455	619	330	308
— 1927—28 . . .	780	402	383	531	280	259

Relativ lønnsstigning. Lønnen i driftsåret 1915—16 = 100.

Driftsåret 1915—16 . . .	100	100	100	100	100	100
— 1916—17 . . .	103	126	122	132	130	133
— 1917—18 . . .	170	170	168	177	174	183
— 1918—19 . . .	258	254	250	251	237	246
— 1919—20 . . .	302	300	299	325	315	330
— 1920—21 . . .	382	387	369	395	388	402
— 1921—22 . . .	312	318	300	359	356	359
— 1922—23 . . .	252	252	237	325	312	320
— 1923—24 . . .	234	228	223	296	290	302
— 1924—25 . . .	242	235	229	305	295	305
— 1925—26 . . .	227	224	214	291	281	289
— 1926—27 . . .	185	185	175	249	241	246
— 1027—28 . . .	155	153	147	213	204	207

b. Bygdene fylkesvis 1927—28.

Rikets bygder	780	402	383	531	280	259
Østfold	801	408	387	653	332	325
Akershus	872	451	423	713	365	340
Hedmark	841	453	440	634	329	323
Opland	769	392	393	617	324	314
Buskerud	783	387	380	642	331	309
Vestfold	827	413	394	710	360	343
Telemark	772	386	386	579	285	277
Aust-Agder	860	445	445	642	316	301
Vest-Agder	-	-	-	590	300	280
Rogaland	808	428	355	555	288	256
Hordaland	690	360	339	472	232	225
Sogn og Fjordane	-	-	-	452	312	216
Møre	-	-	-	447	227	207
Sør-Trøndelag	656	335	295	437	251	211
Nord-Trøndelag	693	351	347	460	234	226
Nordland	618	320	320	380	198	195
Troms	-	-	-	374	197	184
Finnmark	-	-	-	378	202	174

Tabell 5. Daglønn i vinterhalvåret for gårdsarbeide.

a. Gjennemsnitt for rikets bygder.

	På arbeidsgiverens kost		På egen kost	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Driftsåret 1915—16	1,81	1,02	3,08	1,84
— 1916—17	2,71	1,34	4,53	2,41
— 1917—18	3,86	1,87	6,20	3,33
— 1918—19	5,31	2,63	8,40	4,67
— 1919—20	6,14	3,17	9,61	5,41
— 1920—21	6,84	3,50	10,25	5,81
— 1921—22	4,99	2,94	7,91	5,06
— 1922—23	4,03	2,53	6,33	4,16
— 1923—24	3,87	2,42	6,17	4,07
— 1924—25	4,18	2,60	6,67	4,41
— 1925—26	3,81	2,41	6,18	4,06
— 1926—27	3,19	2,03	5,08	3,38
— 1927—28	2,77	1,84	4,44	3,06

Relativ lønnsstigning. Lønnen i driftsåret 1915—16 = 100.

Driftsåret 1915—16	100	100	100	100
— 1916—17	150	131	147	131
— 1917—18	213	183	201	181
— 1918—19	293	258	273	254
— 1919—20	339	311	312	294
— 1920—21	378	343	333	316
— 1921—22	276	288	257	275
— 1922—23	223	248	206	226
— 1923—24	214	237	200	221
— 1924—25	231	255	217	240
— 1925—26	210	236	201	221
— 1926—27	176	199	163	184
— 1927—28	153	180	144	166

b. Bygdene fylkesvis 1927—28.

Rikets bygder	2,77	1,84	4,44	3,06
Østfold	2,25	1,77	3,83	2,68
Akershus	2,19	1,89	4,09	3,06
Hedmark	2,23	1,62	4,12	2,97
Opland	1,92	1,61	3,36	2,71
Buskerud	2,40	1,75	4,22	3,05
Vestfold	2,68	2,07	4,65	3,34
Telemark	2,40	1,77	4,00	2,80
Aust-Agder	3,21	2,12	4,92	3,40
Vest-Agder	3,82	2,38	5,57	3,67
Rogaland	3,37	2,48	5,15	3,75
Hordaland	3,29	2,05	4,89	3,24
Sogn og Fjordane	2,72	1,81	4,11	2,84
Møre	2,79	1,79	4,64	3,03
Sør-Trøndelag	2,25	1,52	3,59	2,48
Nord-Trøndelag	2,13	1,43	3,60	2,51
Nordland	3,13	1,69	4,44	2,73
Troms	3,11	1,56	4,84	2,81
Finnmark	3,68	2,09	5,44	3,33

Rekke VIII.

Trykt 1927 (forts. suite):

- Nr. 16. Det civile veterinærvesen 1924. (*Service vétérinaire civil.*)
- 17. Sinnssykeasylenes virksomhet 1925. (*Hospices d'aliénés.*)
- 18. Skolevesenets tilstand 1924—25. (*Instruction publique.*)
- 19. Norges jernbaner 1925—26. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 20. De spedalske i Norge 1921—25. (*Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1921—1925.*)
- 21. Forsikringsselskaper 1925. (*Sociétés d'assurances.*)
- 22. Folkemengdens bevegelse 1924. (*Mouvement de la population.*)
- 23. Sjømannsforsikringen 1924. Fiskerforsikringen 1924. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 24. Norges industri 1925. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 25. Fagskolestatistikk 1923/24—1925/26. (*Écoles professionnelles.*)
- 26. Ulykkesforsikringen 1924. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 27. Norges postvesen 1926. (*Statistique postale.*)
- 28. Landbruksareal og husdyrholt 1926. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1926. Recensement représentatif.*)
- 29. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1924. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 30. Norges skibsfart 1925. (*Navigation.*)
- 31. Meieribruket i Norge i 1925. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1925.*)
- 32. Norges telegrafvesen 1925/26. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 33. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1926—27. (*Salaires des ouvriers agricoles 1926—1927.*)
- 34. Skogbrukstelling for Norge. (*Recensement de sylviculture.*)
- 35. Norges bergverksdrift 1926. (*Mines et usines.*)
- 36. Kriminalstatistikk 1923 og 1924. Med Hovedoversikt 1905—1924. (*Statistique de la criminalité pour les années 1923 et 1924. Aperçu général de la criminalité pendant les années 1905—1924.*)
- 37. Norges fiskerier 1925. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 38. Meglingsinstitusjonens virksomhet. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1926. (*Entremise publique. Conventions collectives et conflits du travail en 1926.*)
- 39. Landbruksareal og husdyrholt 1927. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1927. Recensement représentatif.*)
- 40. Norges skibsfart 1926. (*Navigation.*)
- 41. Norges sparebanker 1926. (*Caisses d'épargne.*)
- 42. Norges handel 1926. (*Commerce.*)
- 43. Sykeforsikringen 1926. (*Assurance-maladie.*)
- 44. Norges kommunale finanser 1924/25. (*Finances des communes.*)
- 45. Private aktiebanker 1926. (*Banques privées par actions.*)
- 46. Fengselsstyrelsens årskrift 1924. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1924.*)
- 47. Folkemengdens bevegelse 1925. (*Mouvement de la population.*)

Trykt 1928:

- Nr. 48. Norges civile, geistlige, rettslige og militære inndeling 1 januar 1928. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques, judiciaires et militaires du royaume de Norvège le 1er janvier 1928.*)
- 49. Det civile veterinærvesen 1925. (*Service vétérinaire civil.*)
- 50. Sinnssykeasylenes virksomhet 1926. (*Hospices d'aliénés.*)

Trykt 1928 (forts. suite):

- Nr. 51. Lønninger 1927. (*Gages et salaires.*)
 - 52. Den private forsikringsvirksomhet i Norge 1913—1925. (*Assurances privées en Norvège pendant les années 1913—1925.*)
 - 53. Forsikringsselskaper 1926. (*Sociétés d'assurances.*)
 - 54. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1928/29. (*Finances de l'Etat.*)
 - 55. Norges jernbaner 1926—27. (*Chemins de fer norvégiens.*)
 - 56. Forsømte barn 1925 og 1926. (*Traitemenit des enfants moralement abandonnés.*)
 - 57. Norges industri 1926. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
 - 58. Meieribruket i Norge i 1926. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1926.*)
 - 59. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene i 1925. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 - 60. Sjømannsforsikringen 1925. Fiskerforsikringen 1925. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
 - 61. Norges postvesen 1927. (*Statistique postale.*)
 - 62. Industriarbeiderforsikringen. Ulykkesforsikringen 1925. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
 - 63. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1927—28. (*Salaires des ouvriers agricoles 1927—28.*)
-

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

- Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 46de årgang 1926 og 1927. Oslo 1927.
(*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 45de bind 1927. Oslo 1927.
(*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
- Månedsgaver over vareomsetningen med utlandet 1927. Femtende bind. Oslo 1928.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1926. Quinzième année.*)
- Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920. Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
- Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926.
(*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)
-

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913, 1915 og 1921, er Byråets beholdning meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt eksemplarer av disse årganger.

30 mai 1928.
